

Số: 27/TB-VKS-DS

Thành phố Hồ Chí Minh, ngày 19 tháng 8 năm 2017

THÔNG BÁO

Rút kinh nghiệm vụ án hôn nhân gia đình

Viện kiểm sát nhân dân cấp cao tại Thành phố Hồ Chí Minh thông báo vụ án “Xin ly hôn” giữa nguyên đơn bà Vũ Thị Hoàn và bị đơn ông Lê Quang Long, bị cấp giám đốc thẩm hủy án cần phải rút kinh nghiệm đến các Viện kiểm sát nhân dân địa phương như sau:

1. Nội dung vụ án.

Bà Vũ Thị Hoàn và ông Lê Quang Long tự nguyện đăng ký kết hôn ngày 08/12/2006 tại Ủy ban nhân dân phường Phú Xá, thành phố Thái Nguyên, tỉnh Thái Nguyên. Quá trình chung sống có 01 con chung Lê Phú Quý sinh ngày 13/8/2007 và tạo lập khối tài sản gồm: Căn nhà 108/17/27A Phạm Văn Chiêu, Phường 9, quận Gò Vấp, Thành phố Hồ Chí Minh ông Long đứng tên giấy chứng nhận quyền sở hữu nhà ở và quyền sử dụng đất ở; căn nhà 18C Phạm Ngọc Thạch (số mới 35 Tuệ Tĩnh), phường Lộc Sơn, thành phố Bảo Lộc và quyền sử dụng đất ở và thửa đất số 368 diện tích 114m² thuộc tờ bản đồ số F136.III tọa lạc tại Phường 1, thành phố Bảo Lộc do ông Long bà Hoàn đứng tên giấy chứng nhận.

Do thời gian chung sống vợ chồng thường xuyên bất đồng quan điểm, mâu thuẫn trầm trọng nên bà Hoàn xin được ly hôn ông Long.

2. Quá trình giải quyết của Tòa án.

Bản án hôn nhân gia đình sơ thẩm số 05/2013/HNGĐ-ST ngày 17/01/2013 của Tòa án nhân dân thành phố Bảo Lộc, tỉnh Lâm Đồng công nhận sự thỏa thuận về việc thuận tình ly hôn giữa bà Hoàn và ông Long. Về con chung: 01 trẻ Lê Phú Quý, sinh ngày 13/8/2007 giao cho bà Hoàn tiếp tục chăm sóc nuôi dưỡng, ông Long cấp dưỡng mỗi tháng 2.000.000 đồng cho đến khi trẻ Quý trưởng thành.

Về tài sản chung: Bác toàn bộ yêu cầu của người có quyền lợi nghĩa vụ liên quan là ông Nguyễn Minh Khai và bà Bùi Thị Thanh Huyền về việc đòi tài sản. Giao cho ông Long được quyền sở hữu, sử dụng 03 tài sản: Căn nhà

108/17/27A Phạm Văn Chiêu, phường 9, quận Gò Vấp; Căn nhà tại 18C Phạm Ngọc Thạch (35 Tuệ Tĩnh), phường Lộc Sơn, thành phố Bảo Lộc; Thửa đất số 368 diện tích 114m² thuộc tờ bản đồ số F136.III tọa lạc tại Phường 1, thành phố Bảo Lộc. Ông Lê Quang Long có trách nhiệm liên hệ với các cơ quan nhà nước để làm thủ tục chuyển quyền sở hữu theo quy định của pháp luật.

Ông Long có trách nhiệm trả cho bà Hoàn số tiền chia tài sản chung vợ chồng là 1.314.000.000 đồng.

Ông Khai bà Huyền và ông Long đều có đơn kháng cáo về tài sản.

Bản án hôn nhân gia đình phúc thẩm số 10/2013/DS-PT ngày 26/4/2013 của Tòa án nhân dân tỉnh Lâm Đồng tuyên xử: Chấp nhận một phần yêu cầu kháng cáo của ông Long và vợ chồng ông Khai, bà Huyền. Sửa án sơ thẩm về phần tài sản:

- Xác định căn nhà 108/17/27A Phạm Văn Chiêu, Phường 9, quận Gò Vấp là tài sản riêng của ông Long. Ông Long được quyền sở hữu, sử dụng tài sản này.

- Giao cho ông Long được quyền sở hữu, sử dụng các tài sản căn nhà 18C Phạm Ngọc Thạch (35 Tuệ Tĩnh), phường Lộc Sơn, thành phố Bảo Lộc và thửa đất số 368 diện tích 114m² thuộc tờ bản đồ số F136.III tọa lạc tại Phường 1, thành phố Bảo Lộc.

Ông Long có trách nhiệm thanh toán cho bà Hoàn số tiền chia tài sản chung là 500.000.000 đồng.

Ngoài ra Bản án còn tuyên về nghĩa vụ chậm thi hành án và án phí.

Ngày 30/5/2013 và ngày 22/6/2015, bà Hoàn có đơn đề nghị giám đốc thẩm yêu cầu hủy bản án phúc thẩm.

Ngày 07/6/2017, Viện kiểm sát nhân dân cấp cao tại Thành phố Hồ Chí Minh ban hành kháng nghị số 72/2017/KNGĐT-VC3 theo hướng hủy toàn bộ bản án nêu trên của Tòa án nhân dân tỉnh Lâm Đồng.

Ngày 09/02/2018, Tòa án nhân dân cấp cao tại Thành phố Hồ Chí Minh ban hành Quyết định giám đốc thẩm số 10/2018/HNGĐ-GĐT chấp nhận kháng nghị của Viện kiểm sát nhân dân, ~~hủy một phần~~ bản án số 10/2013/DS-PT ngày 26/4/2013 của Tòa án nhân dân tỉnh Lâm Đồng liên quan đến giải quyết tài sản đối với căn nhà 108/17/27A Phạm Văn Chiêu, Phường 9, quận Gò Vấp, Thành phố Hồ Chí Minh để Tòa án nhân dân tỉnh Lâm Đồng xét xử lại theo thủ tục phúc thẩm.

3. Những vấn đề rút kinh nghiệm.

Xét bản án sơ thẩm số 05/2013/HNGĐ-ST ngày 17/01/2013 của Tòa án nhân dân thành phố Bảo Lộc, tỉnh Lâm Đồng nhận định: Nguồn gốc tài sản là căn nhà 108/17/27A Phạm Văn Chiêu, Phường 9, quận Gò Vấp, Thành phố Hồ Chí Minh các bên đều thừa nhận do nguồn tiền của ông Khai bà Huyền mua; ông Khai bà Huyền khai là chỉ nhờ con trai là ông Long đứng tên hộ nhưng không có chứng cứ gì để chứng minh; chứng cứ xác minh tại Phòng tài nguyên môi trường quận Gò Vấp, Thành phố Hồ Chí Minh xác nhận không có giấy tờ gì về việc nhờ đứng tên hộ. Cả ông Khai, bà Huyền và ông Long đều thừa nhận là không có chứng cứ gì về việc nhờ đứng tên hộ, đồng thời không ai đề cập gì về tặng cho riêng ông Long; do đó, tài sản là căn nhà 108/17/27A Phạm Văn Chiêu thuộc tài sản chung vợ chồng bà Hoàn, ông Long nên bác yêu cầu của người có quyền lợi nghĩa vụ liên quan ông Khai bà Huyền, cũng như yêu cầu trả lại tài sản của ông Long và chia tài sản chung vợ chồng cho bà Hoàn số tiền 1.314.000.000 đồng là đúng quy định.

Tuy nhiên, Tòa án cấp phúc thẩm nhận định căn nhà 108/17/27A Phạm Văn Chiêu chỉ đứng tên một mình ông Long, ông Khai, bà Huyền cho rằng nhờ ông Long đứng tên hộ; mặc dù, không có chứng cứ chứng minh nhưng bà Hoàn không có tên trong giấy chứng nhận quyền sở hữu nhà ở và quyền sử dụng đất ở nên xác định tài sản riêng của ông Long là không đúng quy định tại Khoản 1 và Khoản 3 Điều 33, Điều 34 Luật hôn nhân và gia đình năm 2014.

Như vậy, mặc dù căn nhà 108/17/27A Phạm Văn Chiêu chỉ đứng tên ông Long, ông Long mua nhà năm 2008 trong khi hai bên kết hôn năm 2006 nên xác định căn nhà này là tài sản chung của vợ chồng phát sinh trong thời kỳ hôn nhân nên khi ly hôn cần phải xem xét chia cho bà Hoàn.

Mặt khác, tại cấp sơ thẩm người có quyền lợi và nghĩa vụ liên quan là ông Khai, bà Huyền có đơn khởi kiện và đóng tạm ứng án phí; tại phiên tòa phúc thẩm ông Khai bà Huyền đều có yêu cầu xác định căn nhà 108/17/27A Phạm Văn Chiêu không phải là tài sản chung của bà Hoàn ông Long và yêu cầu trả cho ông Khai bà Huyền nhưng Tòa án cấp phúc thẩm không xem xét yêu cầu này; chấp nhận hay không chấp nhận để tính án phí theo luật định. Việc tuyên hoàn trả lại tiền tạm ứng án phí cho ông Khai bà Huyền là không đúng.

Kiểm sát viên tham gia xét xử tại phiên tòa phúc thẩm không phát hiện các tình tiết nêu trên mà cho rằng căn nhà 108/17/27A Phạm Văn Chiêu là tài sản riêng của ông Long và không buộc ông Khai bà Huyền phải chịu án phí là không đúng. Do đó, Viện kiểm sát cấp phúc thẩm cần rút kinh nghiệm để nâng cao trách nhiệm kiểm sát trong công tác xét xử phúc thẩm.

Trên đây là kết quả giải quyết vụ án hôn nhân gia đình bị cấp giám đốc thẩm hủy một phần bản án do cấp phúc thẩm quyết định không phù hợp với các tình tiết khách quan của vụ án. Viện kiểm sát cấp cao tại Thành phố Hồ Chí Minh thông báo để Viện kiểm sát nhân dân các tỉnh, thành phố trong khu vực nghiên cứu rút kinh nghiệm chung.

Nơi nhận:

- Đ/c Lê Hữu Thể PVT VKSTC (để báo cáo)
- VKSNDTC-Vụ 9 (để báo cáo);
- Văn Phòng VKSTC (để báo cáo)
- Đ/c Viện trưởng VC3 (để báo cáo);
- VKSND cấp cao tại Hà Nội, Đà Nẵng (để biết);
- VKSND 23 tỉnh, thành phố (để biết);
- Lưu: VP, V2, VT, HS (04b).

